

Projekt

z dnia 25 sierpnia 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i art. 6 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.1249 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia,

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwała:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, który jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2021-2028.

§ 2. Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca każdego roku, począwszy od roku 2023.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Bieruniu
z dnia 31 sierpnia 2023 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028**

Bieruń 2023 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie	str. 3
II. Podstawy prawne programu	str. 5
III. Diagnoza społeczna	str. 5
IV. Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Bieruń	str. 5
V. Cel główny programu, zadania programu, działania	str. 7
VI. Realizacja programu	str. 8
VII. Partnerzy programu	str. 8
VIII. Monitoring i ewaluacja	str. 9
IX. Zasady finansowania	str. 9

I. WPROWADZENIE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględniać w swojej polityce społecznej.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji dla jej członków, miejscem kształtowania się osobowości, nawyków, postaw, stylów życia i pozytywnych zachowań. Natomiast, przemoc jest jednym z ważniejszych zagrożeń realizacji tych podstawowych funkcji rodziny, jak i samorealizacji każdego z jej członków. Mając na uwadze powyższe, szczególnie niebezpieczne jest pojawienie się przemocy w środowisku rodzinnym, które z natury rzeczy powinno być azylem i enklawą bezpieczeństwa dla wszystkich domowników. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane dzieciom, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będących świadkami przemocy. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą domową są także: osoby starsze i osoby niepełnosprawne.

Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy domowej pozostaje wciąż kwestią niezwykle trudną do zrealizowania, z uwagi na specyfikę tego społecznego problemu, bowiem wiele spośród czynów przemocowych pozostaje nie ujawnionych i znane są one jedynie osobom, które w samotności doświadczają ich poważnych konsekwencji. Przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczonego cierpienia, pozostaje niejednokrotnie ponad jej siły, co jednocześnie powoduje, iż sprawca przemocy pozostaje bezkarny i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując, dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Konsekwencją tego jest fakt, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne.

Aby przeciwdziałanie przemocy domowej było efektywne i skuteczne, konieczne jest prowadzenie kompleksowych działań przez poszczególne podmioty zaangażowane w proces przeciwdziałania przemocy oraz niezbędne jest ich stałe koordynowanie za pomocą odpowiednich „narzędzi”, którymi są gminne, powiatowe, wojewódzkie programy przeciwdziałania przemocy domowej, a na szczeblu państwowym, krajowy programy przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028 powstał w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także w celu stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwięzionych w przemoc domową.

Przemoc najtrafniej definiuje art. 2 pkt 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który określa ją jako „jednorazowe lub powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, lub mienia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy, lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc w rodzinach przyjmuje najczęściej formę :

- fizyczną, w postaci m.in.: popychania, uderzania, wykręcania rąk, duszenia, kopania, spoliczkowania,
- psychiczną, w postaci m.in.: izolacji, wyzwick, ośmieszania, gróźb, kontrolowania, ograniczania kontaktów, krytykowania, poniżania, demoralizacji, ciągłego niepokojenia,
- seksualną, w postaci zmuszania do obcowanie płciowego i innych czynności seksualnych,
- ekonomiczną, w postaci odbierania zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajania podstawowych materialnych potrzeb rodziny.

Wachlarz zachowań przemocowych, opierając się na informacjach zawartych w formularzu „Niebieska Karta – A”, można rozszerzyć również o inne zachowania i są nimi:

- niszczenie/uszkadzanie mienia,

- zabór/przywłaszczenie mienia,
- zmuszanie do picia alkoholu,
- zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezaleconych przez lekarza leków,
- inne działania na szkodę najbliższych.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania sytuacji konfliktowych jest przemoc. Prowadzone od wielu lat badania wskazują również, że przemoc w rodzinie nie ma zazwyczaj charakteru jednorazowego incydentu.

Przeważnie wyróżnia się trzy fazy powtarzającego się cyklu, które następują kolejno po sobie:

- miodowego miesiąca,
- narastania napięcia,
- wybuchu, która jest coraz bardziej ostra i brutalna.

Sz szczególnie niebezpieczna jest faza miesiąca miodowego, która pozwala zapomnieć o przeżytych koszmarach i uwierzyć, że nastąpią zmiany w zachowaniu osoby stosującej przemoc. Najczęściej w tej fazie ofiara wycofuje swoje zeznania przeciwko sprawcy. Jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, składania obietnic, że przemoc już nigdy się nie powtórzy. Niestety często osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że faktycznie wszystko będzie dobrze, że osoba stosująca przemoc zmieniła się, jednak po pewnym czasie między stronami pojawia się napięcie.

Faza napięcia, to czas kiedy sprawca staje się coraz bardziej nerwowy, poirytowany, zaczynają pojawiać się kłótnie, spięcia, awantury. Osoby doznające przemocy próbują naprawić i ratować domową atmosferę spełniając wszystkie oczekiwania drugiej strony. Mimo to w relacjach między nimi dominuje stres, frustracja, słaba komunikacja. Emocje w pewnym momencie stają się tak silne, że stają się nie do wytrzymania i dochodzi do wybuchu przemocy.

W fazie wybuchu dochodzi do rozładowania negatywnych emocji (kłótnia, walka, pobicie, awantura). Zwykle agresję sprawcy wywołuje drobne zdarzenie, w wyniku którego staje się on bardzo gwałtowny i wpada w szal.

Po akcie przemocy osoba doznająca przemocy jest najczęściej w szoku, czuje przerażenie i nie może uwierzyć w to, co się wydarzyło. To wtedy poszukuje pomocy, wzywa policję, podejmuje decyzje o opuszczeniu domu, o uruchomieniu procedury „Niebieskie Karty”, zgłoszenia sprawy karnej lub rozwodowej. Niestety często bywa tak, że ofiara ulega prośbom sprawcy i znów następuje faza miesiąca miodowego.

Przemoc we współczesnym świecie staje się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, a jej zasięg, różnorodność form i konsekwencje natury wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej i ekonomicznej powodują, że należy traktować ją jako zjawisko społeczne istotnej rangi. Próba rozwiązania tego problemu wymaga rzeczywistej współpracy przedstawicieli wielu obszarów życia społecznego, jednak pierwszym krokiem na drodze do jego rozwiązania jest ujawnienie czynników, które przyczyniają się do występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Należą do nich:

1. Normy społeczne i kulturowe - przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności wobec kobiet i dzieci. Niestety nadal w wielu środowiskach to zjawisko występuje. Ma to związek z wciąż występującymi stereotypami dotyczącymi zachowania kobiet i mężczyzn, ich roli w rodzinie oraz roli w społeczeństwie.

2. Alkohol i narkotyki - wiele osób stosujących przemoc w rodzinie w chwili popełniania czynów przemocowych jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Substancje te powodują osłabienie kontroli nad zachowaniem, zwiększają prawdopodobieństwo zareagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, znoszą zahamowania, zaburzają ocenę sytuacji, wyzwalają skrywane emocje i sprzyjają antyspołecznym i nie akceptowanym zachowaniom. Nadużywanie alkoholu i narkotyków nie jest czynnikiem zwalniającym z odpowiedzialności za swoje czyny, jednak często słyszymy „byłem pijany,

nie wiem co zrobiłem”. Nie należy również utożsamiać stosowania przemocy z nadużywaniem alkoholu, gdyż w rodzinach gdzie alkohol i narkotyki nie występują, również dochodzi do przemocy.

3. Dziedziczenie wzorca przemocy – dzieci wychowujące się w rodzinach, gdzie stosowana jest przemoc często przyswajają sobie zachowanie dorosłych. Nauczyły się od dzieciństwa, że najlepszym sposobem na rozwiązanie konfliktu jest przemoc. W dorosłym życiu nie umiejąc odnaleźć się w trudnej sytuacji reagują zgodnie z wyuczonym w dzieciństwie wzorcem. Podkreślić jednak należy, że nie każda osoba doświadczająca przemocy w dzieciństwie lub będąca świadkiem przemocy będzie sama stosować w przyszłości przemoc. Jednak prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w tym przypadku jest zdecydowanie wyższe, niż u osoby pochodzącej z rodziny, w której przemoc nie występowała.

Ofiarą przemocy może być każdy, bez względu na płeć i wiek. Jest to również niezależne od statusu społecznego, stanu zdrowia czy cech osobowości. Na podstawie policyjnych statystyk obejmujących lata 2013-2015 ponad 95% sprawców przemocy to mężczyźni, a w 91 % przemocy doznają kobiety i dzieci. W około 50-60 % przypadków przemoc mężczyzn wobec kobiet i dzieci przejawia się pod wpływem alkoholu.

Mimo, że jako osoby stosujące przemoc w rodzinie wskazywani najczęściej są mężczyźni, nie oznacza to, że wszyscy są potencjalnymi agresorami. Rozważając problem przemocy domowej i budując lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej nie powinno się stawiać kobiet i mężczyzn w opozycji do siebie. Podkreślenie, że to głównie mężczyźni stosują przemoc, nie powinno być traktowane i odbierane jako atak na płęć męską. Działaniem prawidłowym powinno być raczej zachęcenie mężczyzn, aby własnym zachowaniem dawali swoim dzieciom, rodzinie, znajomym, odpowiedni przykład, jak można z szacunkiem odnosić się do kobiet oraz dzieci.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 – 2028 jest także skorelowany z następującymi aktami prawa miejscowego:

- Strategią Rozwoju Miasta Bierunia,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bierunia,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

W roku 2021 do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu wpłynęły 42 formularze „Niebieska Karta A” z czego 32 zostały sporządzone przez funkcjonariuszy Policji, 9 przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 1 przez instytucję oświatową.

W roku 2022 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 28 formularzy „Niebieska karta A”, z czego 20 zostały założone przez funkcjonariuszy Policji, 7 przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu, 1 przez przedstawicieli służby zdrowia. W ostatnim roku przedstawione dane wskazują duży spadek w ilości przekazanych formularzy „Niebieska karta A” do Zespołu Interdyscyplinarnego i ilości prowadzonych procedur „Niebieskie karty”. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu wynika, iż pomocą społeczną z uwagi na występującą przemoc w rodzinie objęta została w 2021 roku 1 rodzina, natomiast w roku 2022 z tej formy wsparcia skorzystało 28 rodzin. W kwestii tej nastąpił wyraźny widoczny wzrost wskaźnika świadczący o większej potrzebie wsparcia rodziny w tej kwestii.

Spadła też ilość przeprowadzonych interwencji pracowników socjalnych w związku z przemocą domową. W roku 2021 było to 9 interwencji, podczas których wypełniono 9 formularzy „Niebieska Karta A”, w roku 2022 było to 7 interwencji, podczas których wypełniono 7 formularzy „Niebieska Karta A”.

W ramach działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu, w roku 2021 powołano 29 Grup Roboczych, skierowano 11 zawiadomień do Policji i Prokuratury z informacją o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie oraz skierowano 12 wniosków do Sądu Rejonowego w Tychach o wgląd w sytuację rodziny. W roku 2022 powołano 28 Grup Roboczych, skierowano do organów ścigania 21 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie oraz skierowano 11 wniosków do Sądu Rejonowego w Tychach o wgląd w sytuację rodziny.

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej ściśle współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu, o czym świadczy liczba skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, która kształtowała się następująco, w roku 2021 – 5 wniosków, w roku 2022 – 6 wniosków.

O skali zjawiska przemocy w rodzinie w Bieruniu może świadczyć także ilość porad psychologicznych i prawnych udzielonych w związku z przemocą domową w rodzinie przez pracowników Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu, które kształtowały się następująco: w roku 2021 udzielono 227 porad psychologicznych i 153 porady prawne, w roku 2022 udzielono 185 porad psychologicznych i 112 porad prawnych.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu przemocy w rodzinie kształtowała się następująco: w 2021 r. było to 0 dzieci, w 2022 r. było to 4 dzieci.

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że zjawisko przemocy domowej w rodzinach w Bieruniu występuje, o czym świadczy chociażby ilość formularzy „Niebieska Karta A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego. Zauważalna jest jednak większa skuteczność podejmowanych działań i zaangażowanie instytucji powołanych do przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, poprzez wykorzystanie nowych rozwiązań prawnych i skuteczniejszego oddziaływania wobec sprawców przemocy domowej w rodzinach, odzwierciedla to także dobrą współpracę pomiędzy instytucjami, których zadaniem ustawowym jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej.

IV. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BIERUŃ

Do zasobów umożliwiających skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Bieruń zalicza się instytucje i organizacje prowadzące działalność na rzecz ofiar i sprawców przemocy domowej. Udzielają one kompleksowego wsparcia rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem przebywających w nich małoletnich dzieci oraz prowadzą szereg działań profilaktycznych, ukierunkowanych na ograniczenie występowania zjawiska przemocy domowej.

Tabela poniżej zawiera wykaz podmiotów umożliwiających przeciwdziałanie przemocy domowej.

Tabela 1. Jednostki świadczące pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową z terenu Gminy Bieruń.

Nazwa jednostki	Adres
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu	ul. Wł. Jagiełły 1, 43 – 155 Bieruń
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu Punkt terenowy	ul. Chemików 139, 43 – 150 Bieruń
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Wł. Jagiełły 1, 43 – 155 Bieruń
Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień	ul. Wł. Jagiełły 1, 43 – 155 Bieruń
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Bieruniu	ul. Wł. Jagiełły 1, 43 – 155 Bieruń
Świetlica Wsparcia Dziennego o Charakterze Opiekuńczym „Iskierka”	ul. Warszawska 292, 43 – 155 Bieruń
Świetlica Wsparcia Dziennego o Charakterze Opiekuńczym „Nadzieja”	ul. Homera 34, 43 – 150 Bieruń
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Łędzińska 24, 43 – 143 Łędziny
Komenda Powiatowa Policji	ul. Turystyczna 1A, 43 – 155 Bieruń
Sąd Rejonowy	ul. Budowlanych 33, 43 – 100 Tychy
Prokuratura Rejonowa	ul. Bałuckiego 4, 43 – 100 Tychy

Źródło: MOPS Bieruń.

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, ZADANIA PROGRAMU, DZIAŁANIA

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028 jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej poprzez zapewnienie ochrony ofiarom przemocy domowej oraz skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy.

Cel ten osiągnięty będzie poprzez realizację zadań programu i zaplanowanych działań:

Zadanie nr 1: *Zwiększenie świadomości społecznej na temat przemocy domowej i sposobów jej przeciwdziałania oraz wzmocnienie postaw antyprzemocowych.*

- Podnoszenie świadomości społecznej i promowanie aktywnych postaw w kwestii przeciwdziałania przemocy domowej.

- Propagowanie konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów domowych, w tym poprzez procedurę mediacji.

- Prowadzenie warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania jakichkolwiek formy przemocy.

- Wspieranie aktywnych postaw osób doświadczających przemocy domowej.

- Wspieranie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zadanie nr 2: *Redukcja negatywnych konsekwencji dla ofiar i świadków przemocy domowej oraz korygowanie funkcjonowania sprawców.*

- Organizowanie i prowadzenie zróżnicowanych form wsparcia i pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego.

- Prowadzenie i doskonalenie pracy socjalnej w środowiskach dotkniętych przemocą domową.

- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i doskonalenie wdrażania procedury „Niebieskie Karty”.

- Wprowadzenia tzw. standardu ochrony małoletnich w placówkach oświatowych, opiekuńczych, wychowawczych, artystycznych, medycznych, sportowych, religijnych, turystycznych, do których uczęszczają, w których przebywają lub mogą przebywać małoletni.

- Organizowanie i prowadzenie interwencji kryzysowej w sytuacjach przemocy domowej.

- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszka bądź pobytu.

- Wspieranie funkcjonowania samopomocowych grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

- Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej poprzez kierowanie i motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub w programach psychologiczno-terapeutycznych.

Zadanie nr 3: *Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.*

- Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

- Udział w szkoleniach warsztatach, konferencjach, seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

- Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących w Grupach Roboczych, mających kontakt z osobami doznającymi i stosującymi przemoc.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

Działania zaplanowane do wykonania w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028 są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu. Działania mają charakter ciągły i cechują się elastycznością na etapie ich realizacji, z uwzględnieniem zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej środowiska rodzinnego, w którym stwierdzono stosowanie przemocy domowej oraz zasobów gminy i potrzeb mieszkańców. Niniejszy program, poprzez interdyscyplinarny charakter wobec problemu przemocy domowej, jest realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje oraz podmioty wskazane i zobligowane do podejmowania działań w celu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej.

VII. PARTNERZY PROGRAMU

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń przyjętego na lata 2023 – 2028 są:

- Urząd Miejski w Bieruniu,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu,

- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Bieruniu,

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,

- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,

- Straż Miejska w Bieruniu,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Placówki Oświatowe,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Bieruniu,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Media.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Celem realizacji monitoringu Programu jest zapewnienie zgodności z założonym wcześniej celem, co pozwoli na skuteczne wdrażanie zaplanowanych działań, ale również na ewaluację treści Programu o nowe kierunki działań, dostosowanie go do zmian zachodzących w otoczeniu, a także lepsze dopasowanie do konkretnych odbiorców. Monitoring będzie prowadzony w oparciu o dane uzyskane od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu, które do dnia 31 stycznia każdego roku będą składać odpowiednie informacje do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu. Dane te w formie sprawozdania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej. Rokroczne informacje będą również stanowić podstawę do tworzenia Programu na kolejny okres. Do oceny stopnia zrealizowanych działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- Liczba rodzin objętych wsparciem systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej (pomoc finansowa, praca socjalna),
- Liczba rodzin objętych specjalistycznym poradnictwem oraz liczba udzielonych porad,
- Liczba przeprowadzonych interwencji w związku z przemocą domową,
- Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej, informacyjnej, szkoleniowej,
- Liczba osób objętych wsparciem w ramach samopomocowych grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- Liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych,
- Liczba przeprowadzonych programów i kampanii społecznych dot. przemocy,
- Liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A”, które zostały przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C” i „Niebieska Karta – D”,
- Liczba zakończonych procedur,
- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w związku z przemocą domową.

IX. ZASADY FINANSOWANIA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bieruń na lata 2023 - 2028 finansowany będzie ze środków budżetowych Gminy Bieruń, w tym ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a także ze źródeł zewnętrznych.